

N:o 3.

Redaktör och utgifvare: **FRANS J. HUSS.**
Expedition: Öfölgsgatan 1 (Hötorget 6,) 1 tr. upp öfv. gärd.

Stockholm den 1 Februari 1889.

Pris: Helt år 5 kr., Lösnr 25 öre.
Annonsspris: 10 öre petitraden.

Årg. 9.

Robert Ohlsson.

Det gifves ett slags dramatiska artister, hvilka, utan att äga hvad man kallar snille, röja afgjorda anlag och en alldeles oemotståndlig lust, för det sceniska yrket, företrädesvis det komiska. De flyga icke högre än vingarna bära, af hvilka vingar den ena heter fyndighet, den andra godt lynne. De äro muntra, blygsamma och älskvärda, de äro användbara och gerna sedda, och skämma sällan bort en roll.

Till denna lyckliga klass af talanger hörde Gustaf Robert Ohlsson, som så plötsligt afled den 13 sistl. december. Han föddes i Täby socken i Upland den 26 april (icke juni) 1841 åt föräldrarna: kavaljersförriiddaren hos enkedrottning Desideria, Carl Gustaf Ohlsson, och Charlotta Jansson. Vid ett flitigt åskådande af prestationerna af Anderssons trupp på Humlegårdsteatern, sommaren 1856, vaknade den femtonårige ynglingens »teaterdille», och de följande åren, 1856—58, ser man honom redan flacka kring landsortens tiljor med det Elfforska sällskapet. Vi ha denna uppgift från sångaren sjelf, och den vanliga notisen, att han först 1858 skulle hafva debuterat i Göteborg såsom Minnevert i Kaulers opera »Donau-

frun», måste vara mindre exakt. Vintern 1858—59 uppträdde han under A. T. Schwartz' presidium på Ladugårdslandsteatern, hvarjemte han samtidigt tog sånglektioner för Günther, och den 1 juli sist nämnda år antogs han till elev vid kungliga lyriska scenen. Aktör och sångare der sammastädes från den 1 juli 1861, uppträdde han först i *ceremonimästarens* roll i »Robert af Normandie», ett parti, som han senare utbytte mot *Raimbaud's* i samma opera — ja, han har till och med sjungit båda dessa partier på samma afton, ett faktum, som vittnar så

väl om rörligheten af hans naturell som om den förlägenhet för platsernas besättande, i hvilken äfven en kunglig teater kan råka. Nämnda rörlighet gjorde, att han ofta anlätades och kanske mest i underordnade biroller, dessa för en skådespelare otacksammaste af alla uppgifter, enär de äro tillräckligt måtpåliggande för att kunna genom att förfelas störa det hela, men sällan tillvinna sig applådens uppmuntran.

Än fick han spela *Juliano* i »Svarta Dominon», än *Hayraddin* i »Quentin Durward», än *härroparen* i »Lohengrin», *Dotta* i »Blenda» eller *anföraren* för livvakten i »Den stumma». Med sist nämnda roll måste han träda i våldets tjänst mot en frisinnad pöbel, hvilket emellertid icke hindrar, att han några minuter förut visat sitt jovialiska anlete, prydt med den frygiska mössan, midt ibland fiskarkören, der han var så god en folkets man som trots någon. Till röfvere och skurk dög han utmärkt: vide *Beppo* i »Fra Diavolo» eller *zigenarhövdingen* i »Carmen». En särskild specialitet för Ohlsson var bönder; *Erik* i »Värmlänningarne», *Kilian* i »Friskyttan», *Thibaut* i »Villars dragoner» fulltyga hans förmåga i detta afseende. En annan och högre specialitet var listiga betjenter af olika slag, allt ifrån *Pedrillo* i »Enleveringen» ända till den förslagne smålänningen i »Målaren och modellerna» (hvarest Ohlsson äfven spelat *Stålsporre*). Härmed ha vi kommit

Robert Ohlsson.

in på Ohlssons bästa roller, till hvilka vi räkna, utom den nyss omtalade *Räfklo*, äfven *Monostatos* i »Trollflöjten», *Miton* i »Kungen har sagt det», *Cajus* i »Muntra fruarna», *Fredrik* i »Mignon», *Miller* i »Nürnbergerdockan» samt advokaten *Pathelin*.

Ty i dessa figurer hade artisten lyckats inlägga ej blott den allmänna slätkarakteren (af betjent, narr o. s. v.), utan ock ett individuellt lif, en bestämd färg. Man erinre sig den spjufvern *Räfklo*, som utklädd i den stackars *Pelle Jonssons* kläder inbillar »färbrur» Bryngel att gamla »Gulinken» är död. Eller den sylfidiske dansmästaren *Miton*, som med graciösa pas åskådligt visar hur »*Orestes* flyr», och huru *mme Maintenons* omvändelse blott medfört förändring i dragter och uppsyn: »Det öfriga — är som förut!» Eller den svartbrände negern *Monostatos*, som med bromsens eller kackerlackans snabbhet och oberäknelighet i rörelser är lika lifligt beredd att dansa efter klockspelet, som att slå ihjäl *Pamina*.

Med *Fritz Arlbergs* afgang utvidgades Ohlssons repertoar. Stundom slog försöket att ersätta den förre icke så illa ut (*Figaro* i »*Barberaren*»), stundom åter ledde det Ohlsson in på ett fält, det demoniska, för hvilket han alls icke var skapad (*Kark* i »*Den bergtagna*»). Ohlssons röst och sångbildning voro lång ifrån af prima rang; likväl stötte detta mindre i komiska partier, och för öfrigt egde hans stämma rätt mycken böjlighet.

Vi ha tillåtit oss att begagna oss af de biografiska data, som vi meddelade redan för fem år sedan, då Ohlsson firade sitt 25-årsjubileum vid k. operan. Sedan den tiden hade han egentligen endast fått en ny rol af betydhet, nämligen *Beckmesser* i »*Mästersångarne*», men den gjorde han ock så förträffligt, att äfven de som hört denna utrikes erkände, att Ohlssons *Beckmesser* hörde till de verkligt framstående *Wagner*prestationerna. Det var framför allt den surmulna gnatigheten hos denna hackspett till kritikast, som Ohlsson återgaf lika natursant som löjligt, kanske något karikeradt, men troligen ej mer än tonsättaren afsett. Som prof på hans förmåga äfven på talscenen nämnes hans *Butler* i »*Wallensteins död*».

En mera allmänt omtyckt kamrat än Ohlsson har aldrig funnits bland operans artister. Han hade ingen enda ovän, och hans villighet och punktlighet hade nästan öfvergått till ordspråk.

A. L.

Anslaget till k. operan

I sammanhang med det af hofkapellmästaren *Nordqvist* för operan begärda anslag af Stockholms stad — hvarom vi förut nämnt — har han offentlig-

gjort följande skrifvelse som upptagits i våra dagliga tidningar:

»Med anledning af att det offentliga måtte taga i tu med frågan om anslaget till k. operan, anhåller jag att få belysa denna fråga, samt närmare angifva de skäl som föremått mig att hos staten söka understöd för landets enda operascen.

Den svanska operan eger en högre betydelse som konstanstalt än hvad man vid ett hastigt bedömande skulle vara benägen att tro. Den afser icke allenast att tolka musikens ädlaste mästerverk i förening med den sceniska konsten, utan äfven att framföra sådana upphöjda och fordringsfulla tonskapelser som t. ex. oratorier, symfonier och instrumentalkonserter. Operan kan således sägas utgöra ett slags centrum i vårt musiklif och på samma gång tjena som en estetisk motvikt mot de inflytelser som musikens lägre element alstra, vid s. k. operett- och varieté-teatrar, på kaféer och dithörande förlustelselokaler, hvilkas musikaliska prestationer ju svåriligen torde kunna tillmätas något högre konstnärligt värde. Att värna och understödja en institution som sålunda sträfvat att vara en musikalisk bildningsanstalt torde väl vara en hederssak för hvarje nation. Utan ett sådant understöd är det icke möjligt att på ett konsten värdigt sätt upprätthålla en opera, som syftar till något högre än att blott och bart vara en affärsspekulation.

Redan den vidlyftiga apparat, hvarmed operan nödgas arbeta, kräfver, äfven med den noggrannaste besparing, mycket stora utgifter. Blott den som närmare känner enskildheterna i det stora operamaskineriet kan göra sig en föreställning om de summor dessa utgiftskonti sluka ensamt för aflöning af solister, orkester, kör, balett, komparser och maskinarbetare, — inalles en personal af flere hundra personer, — samt för underhållet af en attiralj af kostymer och dekorationer hvilka dagligen slitas. Sanningsenligheten af detta mitt påstående skall jag framdeles blifva i tillfälle att med sifferuppgifter offentlig bestyrka.

Bland de behjertansvärda motiv som tala för nödvändigheten af ett understöd åt operan tillåter jag mig slutligen framhålla ännu ett par: lönerna till en stor del af operans personal äro i sig sjelfva ytterst otillräckliga och ha dessutom under detta spelår fått vidkännas sådana minskningar, att dessa personer nu göra en verklig uppoffring då de med en så ringa aflöning uppbära en ansträngande tjänstgöring. En förbättring i deras ekonomiska villkor är därför högst nödvändig. Under förhanden varande förhållande är operan vidare urständssatt att kunna tillgodose sin repertoar med de nyheter som ej mindre af konstnärlig hänsyn än af den operabesökande allmänheten oafvisligen äskas.

På grund af hvad jag nu haft äran anföra kan jag försäkra, att det understöd jag för operans räkning ansett mig föranlåten begära ingalunda är för högt beräknadt, utan blott afser att gifva denna konstanstalt det nödvändiga ekonomiska stöd som den icke längre kan undvara.

Det är sålunda den svenska operans framtid det nu gäller att trygga. Jag vågar därför vördsamt anhålla hos den eller dem, som behaga att ställa denna viktiga fråga under offentlig debatt, att dervid benäget lemna åsido min person, enär här gäller uteslutande saken och det för öfrigt endast är till och med utgången af denna speltermin som undertecknad eger regeringens medgifvande att disponera k. operans lokaler och attiralj.

Med största högaktning

Conrad Nordqvist
hofkapellmästare.

P. T. yttrar i frågan bl. a. följande.

»För vår del hafva vi, då vi uttalat vår enskilda mening, framhållit såsom vår åsigt att en nationaloperas tillvaro inom Sveriges hufvudstad är en angelägenhet, som tillkommer så väl statens som stadens representationer.

Utgifter i och för fortfarande beståndet af en opera inom Sveriges hufvudstad böra säkerligen kunna betraktas såsom lämdande till »stadens allmänna gagn eller dess särskilda behof;» och för detta slag af utgifter äro kommunens medlemmar, enligt gällande förordning, underkastad beskattning.

Äfven om Stockholms stadsfullmäktige anvisade det nu ifrågasatta belopp för Stora operan, är det visserligen icke sagdt, att riksdagen kommer att bevilja den andra hälften af anslaget. Men det skulle under alla förhållanden vara hedrande för kommunen, om den visade att, ehuru omsorgen om konstitutionens framtid i första rummet tillkommer staten, Sveriges största och främsta samhälle icke ville undandraga sig att för det fosterländska ändamålet underkasta sig uppoffringar.»

Vi behöfva knappast efter den utförliga behandling vi egnade åt denna fråga under förra året förklara att vi fullkomligt instämma med Posttidningen och ansluta oss till hr Nordqvists uttalande i den viktiga konstfrågan. Som bekant har hos stadsstyrelsen visat sin benägenhet att bevilja medel till operahusets ombyggnad, men att upprätthålla nationaloperan är väl en fråga som måste ställas i främsta rummet. Hvertill behöfs en nybyggnad för en institution, hvars existens man vägrar att möjliggöra?

Herr Nordqvist, P. T. och alla andra tidningar som vädjat till stadsfullmäktiges offervillighet i fråga om teateranslaget ha emellertid talat för döfva

öron. Då frågan var före hos hufvudstadens styrelse d. 17 jan., sedan drättnämndens första afdelning och beredningsutskottet afstyrkt anslagets beviljande, blef efter begärd votering ansökan om detsamma afslagen: 65 röster afgåfvos mot, 14 för beviljandet.

Af talarne yttrade sig för hufvudstadens understödande af operan, — såsom oss tyckes på ett öfvertygande sätt — hrr *Rubenson*, *Wedberg* och *Almström*; hr *Arnberg* uttalade varma sympatier för operan men hade intet bestämt yrkande och var gerna med om en återremiss af frågan, hrr *Philipsen* och *Törneblad* voro äfven vänligt stämda mot operan, men den förra yrkade afslag »i följd af den form hvari saken nu framkommit», den senare tvekade huruvida staden formelt hade rätt att bevilja ett sådant anslag. Mot anslaget talade hrr *Schönmeyr*, *Strähle*, *Edelstam*, *Fränkel*, *Ohlsson* och *Hedin*.

Af de senares svaga non possumus-argumenter är hr *Strähles* mycket upplysande, emedan de fullkomligt blotta den skefva synpunkt, från hvilken frågan betraktas och den förhållande mot alla skäl för operaanslag, som tycks beherska pluraliteten inom stadsstyrelsen. Herr *Strähle*, med hvilken herr *Hedin* öfverensstämde, argumenterar så: »Får man tag i lillfingret, så tar man snart hela handen». Det nämnda argumentet är föga artigt, ty det innebär tydligen en stark misstro till vår stadsstyrelses sjelfständighet och visar en skugggrädsla, som tyvärr måtte vara mycket spridd. En annan afslagsyrkare är nog sanguinisk att våga »bestrida farhågorna för teatrarne stängande» och nog djerf att påstå dessa farhågor »framställas som skrämskott, då det är fråga om teateranslag», och en dennes meningsfiände yttrar att »äfven om de k. teatrarne skulle upphöra, så skulle i alla fall landets närmsta teaterverksamhet komma att utföras här, dess bästa teater att finnas här, en alldeles naturlig följd så väl af att hufvudstadens befolkning är den talrikaste någon stad inom landet har, som af att den är en stor vän af teatrarne». — Om denna »bästa» teater blifver en operetteater, eller af hvad slag den blir, syntes hr O. icke taga i betraktande.

Af dem som röstade för anslaget yttrar herr *Rubenson* att han ej ansåg någon fara vore för att staden skulle fastna för hela operans upprätthållande, »ty blefve anslagsfordringarne allt för växande, så skulle stadsfullmäktige nog veta att säga stopp. Det nu ifråga varande anslaget, som i och för sig ej vore stort, skulle kommunen på många sätt få igen. Man hade sagt att detta anslag var en orättvis beskattning af de mindre bemedlade samhällsklasserna, men man kunde ju se att de billigare platserna på operan voro bäst besatta. Då fara finnes för att operaverksamheten upphör om anslaget nu vägrades

hvars storlek ej utgör något hinder och då ett afslag sålunda skulle beröfva ett stort antal arbetare deras arbete», så röstade tal. för anslagets beviljande.

Herr *Wedberg* var af den mening att stadsfullmäktige kunde mycket väl göra hvad de kunde för operaverksamhetens upprätthållande under nästa spelår utan att behöfva tillämpa den stränga synpunkten. Riksdagen hade nu satt sig före att hufvudstaden här skulle bidraga med ett visst belopp, och saken vore nu kommen så långt att man nästan kunde tillämpa satsen: nöden har ingen lag. Då man icke kunde hegära att H. M:t konungen i detta afseende skulle sträcka sin liberalitet längre än han redan gjort, blefve följden af ett afslag nu antingen att teatern stängdes eller också att den utarrenderades åt enskild person. I senare fallet skulle det nog bli fallet att teaterns ledare, ehuru djupt genomträngd af konstens betydelse, dock skulle vara tvungen att åt publiken utkasta ett eller annat »benstycke», som alltid brukade ge fulla hus. Detta vore mycket nedsättande för en teaterinstitution, som hittills alltid gjort heder åt landet. Utom tal. finnes säkerligen många tusental som ansåge upprätthållandet af operaverksamheten i Sveriges hufvudstad för en lifsfråga. Bifölls anslaget nu, så finge man antagligen bidrag äfven från statens sida, hvarigenom man tillika erhöle ett erkännande af att teaterverksamheten på den k. operan fortfarande vore att betrakta såsom ett statsändamål. Men man kunde för visso icke begära, att de »djupa lederna» i riksdagen skulle kunna fatta hela betydelsan af teaterns höga ändamål att vara »ej blot til Lyst!»

Hr *Philipsen* erkände att om äfven operan vore en statsinstitution, så vore det likväl hufvudstaden som skördade de närmaste frukterna af denna institutions verksamhet, hvars rätta utförande i vår materiella tid vore af största betydelse i både andligt och ekonomiskt hänseende.

Hr *Almström* hade inom utskottet röstat för bifall till förslaget och ville nu blott betona huru det skulle bli, om operan utarrenderades åt ett bolag, som endast hade till syftemål att af teaterverksamheten draga den största möjliga vinst. Då skulle man kanske bittert komma att ångra, att man icke nu gifvit sitt bifall. Någon tablå öfver teaterverksamhetens resultat hade icke lemnats, men de skäl för anslagets beviljande, som anförts af hofkapellmästaren *Nordqvist*, voro ganska tilltalande och ett afslag skulle sannolikt leda till operaverksamhetens upphörande. Det vore därför skäl att nu lemna en jemförelsevis ringa summa för att nu derigenom upprätthålla operaverksamheten under den mellantid som skulle förgå innan denna verksamhet hunne ordnas

på ett verkligt tillfredsställande sätt. Tal. ville yrka på bifall till förslaget.

Hr *Arnberg* kunde icke finna att K. M:t i denna sak handlat på annat sätt än i full öfverensstämmelse med föregående års riksdagens beslut. Man hade för öfrigt äfven i denna fråga visat huru man förstod att måla den lede på väggen för att sedan riktigt piska honom. Frågan här rörde sig blott om det, huru vida staden vore villig att på ett år lemna ett bidrag af 30,000 kr., men man hade fäst sig icke vid detta utan vid det kommande, hvarom fråga nu icke förelåg. Hvarför skulle man på detta sätt skrufva upp sina farhågor? Tal. kunde för sin del icke fatta den politik, som icke vågade göra en förklaring för stunden, därför att han icke viste hvart det nästa steget skulle bära. Den som förde en sådan varsamhetspolitik liknade den, som icke tordes sätta den ena foten framför den andra af fruktan att råka ut för en fallucka.

En talares motvilja mot »kompaniskapen mellan stat och stad» i denna fråga hindrade honom att räcka en räddande hand åt k. operan. Mindre ömtålig än denne talare och de med honom liktänkande i vår kommunalstyrelse har H. M. Konungen visat sig vara, som så länge jemte riksdagen lemnat k. teatrarne bidrag. En annan talare skulle ha varit med om att bevilja anslag af kommunen om riksdagen först lemnade statsanslag. Ingen proposition om anslagets beviljande med detta vilkor (kommunens bidrag i andra rummet) blef emellertid väckt. Vi minnas hur stött vår statsstyrelse blef på riksdagen för 4 år sedan, när denna gjorde sitt teateranslag beroende af stadens tillskott med 50,000 kronor årligen under tre år. Då summan nu är lägre och anslagsansökan först framstälts till stadsstyrelsen, kunna vi ej finna det orimligt eller staden ovärdigt att lemna operan det begärda understödet i förening med bidrag af staten.

Vi hafva nu ej tillfälle att yttra oss om frågans principiella sida; vi få göra detta en annan gång. Af det ofvanstående kunna våra läsare sjelfva lätt finna på hvilken sida i striden för och emot teateranslagets beviljande af hufvudstaden de upplysta, liberala och humana åsigterna befinna sig.

Ett besök hos Beethoven.

A. F. von G.

(Ur »Politiken».)

(Forts.)

Såsom sällshapsman rör sig Beethoven i ytterligheter: än är han i högsta grad förbehållsam, än ytterst förtrolig. »Bildad» är han icke; han är helt och hållet en naturmänniska, en oslipad äldelsten. Icke en gång i musik har han genomgått en ordentlig lärokurs, försäkrade mig Hummel i

Weimar. Haydn undervisade honom i början, men öfvergaf honom snart såsom en elev, som icke kunde vänja sig att respektera kompositionsreglerna; derpå öfvertog Albrechtsberger honom men måste snart afstå lärokatedern åt den väldige läraren: Beethovens snille. Endast Handels och Bachs verk intresserade honom, andra kompositörer känner han knappt; blott om Mozart talar han såsom jämlike, och mot den Rossiniska sånggudinnan är han fiendtlig ända till orättvisa.

Oberoende och frihet i ordets vidsträcktaste betydelse skattar han framför allt, hvarför han också utan betänkanke har afslagit alla engagement från utlandet och håller sig fram med den lilla, af ärkehertigen Rudolf åt honom anslagna pensionen och med inkomsten för sina kompositioner.

Då Beethovens rykte började sprida sig i Europa, var ett stort antal främmande furstliga personer samladt till diner på hofvet. Kejsarens bror, ärkehertigen Rudolf, en ifrig och till och med såsom exekutör och kompositör utmärkt musikälskare, väckte med sina entusiastiska loftal öfver Beethoven alla de närvarandes nyfikenhet, och Beethoven fick befallning att infinna sig på hofvet. När han kommer in i de kejsarliga salarne finner han redan det talrika sällskapet sittande i en halfcirkel omkring en Wienflygel; kejsaren tager emot honom och ber honom vänligt att glädja sällskapet med en bland hans berömda improvisationer. När Beethoven temligen värdslost och med ett finger utan ackompanjemang anslår melodien: »O, du lieber Augustin», tror man sig deri kunna gissa en finess af konstnären, som med den stora enkelheten i början genom en snillrik utveckling skall öppna ett så mycket mera lysande fält. Alla sitta försänkta i stum uppmärksamhet. Men icke litet flat blef man, då Beethoven genast efter att ha spelat melodien stiger upp, bugar sig och — går sina färde! Kejsaren blef så ond, att han ville förvisa honom ur Wien.

Om han också betraktar penningar såsom ett intet, har han dock, därför att han blifvit så ofta bedragen, blifvit så misstrogen, att han till och med stundom går med sjelfva sitt factotum, sin hushållerska, till torget för att sjelf köpa de nödvändigaste artiklar för hushållet. Så kom han en gång alldeles nedmjölad på en bjudning, och när en bland hans bekanta skämtsamt frågade honom, hvar han fått detta mjöl på sig, svarade han lakoniskt: »på torget». Besöker han källare, måste kyparen skriva med krita på bordet, hvad han har förtärt och är skyldig. Kyparen skulle då kunna tio gånger skriva upp saker, som han icke fått; det märker han icke, blott räkningen är riktigt adderad.

Lika förhatliga för honom som »de

förnäma» voro köpmännen, »penningmenniskorna och kalkborgarne», som han kallade dem, och bland dem var hans musikförläggare Steiner icke den sista i hans förbannelser. Att undervisa *damer* fann han icke otrefligt. Men Beethoven undervisade blott sällsynta och utmärkta talanger, därför känner och bedömer han denna musikens förvärfskälla från den fördelaktigaste sidan.

Såsom en stor vän af den fria naturen och landet, bor han hela sommaren i det fyra mil från Wien liggande förtjusande Baden. Staden är en riktig arrest för honom, och ingen väderlek är för obehaglig för att förhindra hans dagliga promenader. Ofta i storm och regn stannade han hela timmar på det närbelägna Kahlenberg.

FÖLJETONG.

Från Chopins ungdom.

I.

I föräldrahemmet.

Sex mil från Warschau ligger byn Zelazowa Wola. I denna grefve Skarbeck tillhöriga by föddes den 1 mars 1809 *Fredrik Chopin*. Hans far, som invandrat från Frankrike, hade der upprättat en privatskola, och flyttade sedan till Warschau.

Under sin tidigare barndom var Fredrik mycket känslig för musik; så fort han hörde någon sådan brast han i gråt och hade svårt att lugna sig. Snart visade han emellertid en så tydlig förkärlek för pianot, att hans föräldrar funno sig manade att låta gossen erhålla undervisning i pianospelning. Efter några år gjorde han häri så ansevärda framsteg, att man i Warschau salonger öfverallt talade med beundran derom.

Då man den 24 febr. 1818 föranstaltade en konsert till förmån för de fattiga, infann sig Kosciuskos forne adjutant Niemcewicz hos gossens föräldrar och bad i eget och flere andra högt stående personers namn att den ännu ej fullt nioårige virtuosen skulle medverka vid konserten. Man kunde ej afslå denna begäran, och det första steg Chopin tog på sin konstnärsbana togs sålunda i välgörenhetens tjänst.

Ett par timmar innan han skulle uppträda stälde man »Frycek», såsom han vanligen kallades i hemmet, upp på en stol för att värdigt kläda honom till hans första uppträdande inför en talrik församling. Barnet, fröjdade sig mycket öfver sin vackra rock och synnerligast öfver den präktiga kragen som han fick på sig.

Efter konsertens slut blef han ofamnad af sin mor, som ej bevistat densamma, och då hon i samma stund frågade honom hvad publiken tyckte bäst om, svarade han raskt:

»O mamma, alla tittade bara på min krage!» — Ett bevis på hur litet högfärdig öfver sitt spel gossen var.

Efter denna afton sletos de förnäma aristokratiska familjerna om underbarnet och betraktade den talangfulle gossen som en prydnad för salongen.

Med hvilken ihärdighet Fredrik arbetade för att på pianot öfvervinna de tekniska svårigheterna finner man af meddelanden från ögonvittnen till dessa hans studier. Fängslad af väljudet i ett utsträckt ackord, hvars toner hans lilla hand ej kunde gripa och anslå på samma gång sökte han efter ett medel att kunna bibringa nödig utsträckning åt fingrarna och gjorde sig en inrättning att sätta mellan fingrarna för att spärra ut dem och hade denna på sig äfven under natten. Det var icke för ärans skull eller i afsigt att med nya svårigheter öfverglänsa andra i sitt spel, som han gjorde detta, utan därför att han märkte skilnaden mellan bundna och upplösta ackord, dessa utgjorde sedermera en karakteristisk sida hos Chopins kompositioner.

Den utomordentliga kompositionstalang Fredrik visade föranledde fadern att låta honom få undervisning i kontrapunkten, så mycket som förberedelserna till inträdet i Warschaus lyceum medgaf. Någon afsigt att låta Fredrik utbilda sig till konstnär var då ej i fråga. Nikolaus Chopin träffade det bästa val då han bad sin vän Elsner blifva Fredriks lärare. Intill döden voro sedan läraren och lärjungen i hänfven vänskap förenade med hvarandra, Då man gjorde Elsner uppmärksam på att Fredrik ej rättade sig efter de vanliga reglerna, att han endast öfverlemnade sig åt sin egen fantasi, som ej tyglades af de allmänna reglerna för musik, svarade den hedervärde konservatoriedirektören:

»Låt honom vara. Han går inte den vanliga vägen emedan hans begåfning är så ovanlig. Han håller sig inte så strängt till den gamla ärfda metoden; han har sin egen och han kommer att i sina verk uppenbara en originalitet större än man hittills har sett.»

När faderns elever stälde till för mycket väsen i hemmet, behöfde Fredrik bara sätta sig till pianot och genast afstannade larmet liksom genom en förtrollning.

En afton då professor Chopin ej var hemma, uppstod i pensionen ett förfärligt spektakel. Den närvarande läraren Barzinski visste sig ingen råd, då till lycka för läraren, som redan var i hög grad nervös, Fredrik inträdde i salen. Utan att länge besinna sig bad han de stimmande att sätta sig, ropade in dem som stimmade utanför salen och lofvade dem att, om de höllo sig tysta, improvisera en intressant historia på pianot. Genast blef det tyst som i grafven. Fredrik satte sig till pianot sedan han släckt ljusen. Han berättade huru rök-

vare närmade sig huset, huru de på stegar klättrade upp till fönstren men genom buller i huset blefvo skrämde. I största hast flydde de bort, in i den djupa mörka skogen och inslurade der under den mörka stjärnhimmelen. Han spelade allt saktare och saktare, som om han haft för afsigt att söfva de unga åhörarna, och höll på dermed tills han fann att den ene efter den andre af dem verkligen slumrat in. Ljudlöst lemnade den unge konstnären salen och smög sig in till föräldrarna och syskonen, hvilka på hans bön följde honom med ljus i händerna till salen. Sedan familjen Chopin fått sig ett godt skratt åt de olika och besynnerliga ställningarna hos de sofvande satte sig Fredrik till pianot och slog ett dundrande ackord, så att alla förskräckta rusade upp utan att veta hvad som skett. En hjertlig skrattsalva utgjorde finalen i det musikaliska skämtet.

Musikpressen.

Med anledning af kungajubileet hafva åtskilliga musiknyheter för piano sett dagen, af hvilka följande kommit oss till handa:

Diamantbröllopet, divertissement af Oscar Wijkander, uppfördt å Kgl. operan vid H. M. Konung Oscar II:s sextioåriga Jubileum d. 21 januari 1889, musiken dels arrangerad, dels komponerad af Richard Henneberg. Pr. 2 kr.

Jacobson, John: *Festpolonaise* (för orkester — uppförd på börssalen d. 22 jan.) arrangem. för piano-solo. Pr. 1 kr.

Hallström, Ivar: *Gamla minnen*, »Till H. M. Konungen», utförd på balen i börssalen d. 22 jan. — (Alla dessa verk på Abr. Lundqvists förlag).

Fexer, Bernh.: *Lefve Konungen!* Marsch. Pr. 75 öre.

Hulthander, Carl: *Jubileum-Festmarsch*, utförd på Stockholms slott d. 22 jan. (Båda marscherna på Gehrman & C:s förlag). Pr. 75 öre.

Ropartz, Guy J.: *Marche de Fête*, dédiée à Sa Majesté Oscar II (pour orchestre) Réduction pour piano à 4 mains. (Abr. Lundqvists förl. — Pris ej utsatt.)

Ofvannämnda festkompositioner äro, med undantag af *Festpolonaisen*, alla försedda med konungens porträtt å titelbladet. Fexers och Hulthanders marscher, af enklare slag, hafva i sig inrymt folksången »U! svenska hjertans djup»; fransmannen Ropartz är hällen i bravurstil och ställer större fordringar på exekyrörerna. Hallströms »Minnen» utgöres af stycken ur »Blommornas undran», »Hjalmar och skön Ingrid», »Den Bergtagna», »Silfverringen» samt »Nattlig sång» och »Om qvällen».

Andra nyheter äro: på Abr. Lundqvists förlag:

Loeschhorn: *24 Etuder* (op. 190) i alla Dur- och Moll-tonarter, för den första undervisningen i pianospel; 2 häften å 1 kr. 50 öre.

Waldteufel, Emil: *Pres de toi*, vals för 4 händer. op. 193. Pr. 1 kr. 50 öre.

Fahrbach, Phil., jun: *Ein flotter Studio*, marsch för 4 händ. pris 75 öre.

Sauret, Emile: *Aubade*, (Morgonsång), Poesi de Victor Hugo, »A son amie Madem. Isabelle Beckman. Pris 1 kr.

På Abr. Hirsch's förlag:

Andersson, Richard: *Pianospelets teknik*, öfningar, exempel och studier, att använda

vid Pianoundervisningen, i progressiv följd ordnade och bearbetade efter H. Germer, Riemann. Lebert & Stark, Loeschhorn, m. fl. 1:a häftet. Pr. kr. 1,50.

Kuplett Repertoar, n:o 9 (»Hvad som drar» af Hauk). P. 30 öre; n:o 10 (Augustas trumpetare, från tyskan af E.) Pr. 40 öre.

Wieck, Marie: *Fantasie über Skandinavische Volkslieder für Pianoforte und Violoncelle (oder Viola)*, Fröken Walborg Lagerwall, cellistin i Stockholm, zugeeignet. Pr. 3 Mark (Dresden Georg Näumann).

Undervisningslitteraturen [har riktats med ett par goda nyheter: Löschnorns etuder och Pianospelets teknik. De förra tala för sig sjelfva genom blotta namnet på den värderade musikpedagogen; etuderna äro både instruktiva och vackra, dock ej afsedda för den allra första undervisningen, ty båda händerna hafva här att sköta motrörelser, ackorder, terser o. s. v. — »Pianospelets teknik» är ganska användbar för beredande af sjelfständighet, ledighet och jämnhet åt finger- och handrörelser. Häftet slutar med kap. IV. Dubbelgrepp (Terzpassager och quartpassager i sextackordföljder). På första sidan utmärkes genom uppåt- och nedåtvända pilspetsar fingrarnes anslag och upplyftande, hvilket synes mera tillkrångladt än behöfligt, då ju pauserna i alla fall äro tecken som utmärka upplyftande af fingrarna. Denna beteckning leder till och med till oriktighet då upplyftningstecknet står mitt emellan fjerdedelar, som skola anslås omedelbart efter hvarandra. På sidan 32 förekommer en motgående kromatisk rörelse, som sårar örat; äfven i fråga om de tekniska öfningarne bör man så mycket som möjligt skona eleven från öronpinande musik. På samma sida förekommer en väl konstlad fingersättning i vaxling mellan terzer och enstaka noter, hvilken i praktiken torde ha föga användning. De här gjorda anmärkningarna äro emellertid af mindre betydelse och förringa ej värdet af verket i sin helhet.

Aubaden af den berömde violinisten Emile Sauret röjer genom sin eleganta faktur och varma känsla komponistens franska nationalitet. Den fordrar för utförandet en god sångkraft, helst som tonomfånget i sången sträcker sig från ettstr. d till tvåstr. b.

Fantasien af frök. Wieck, briljant utan för stora svårigheter, upptager ett godt urval nordiska melodier nämligen »Sætergjentens söndag», »Mandom mod och morske män», »Tänker du att jag förlorader är», Wernlandsvisan, Serenade ved strandbredden och Norsk slottervisa.

Furste och kapellmästare.

Det är i det närmaste åttio år sedan hofteatern i Darmstadt, efter misslyckade försök att der hålla en teater uppe, grundades af den konstälskande

storhertigen Ludvig I. Teatern hade förut varit ett enskildt företag under ledning af en direktör Krebs, som några månader efter densammas öppnande såg sig ruinerad genom företaget; men d. 23 maj 1809 öfvertog storhertigen teatern, som från det gamla posthuset, hvilket Krebs använt, öfverflyttades till det gamla landtgreffliga skådespels-huset, der länge resande trupper haft sina föreställningar, men hvilket nu iordningsattes och dekorerades samt fick titeln »hofteatern i den storhertigligen operateatern». Storhertigen var en entusiastisk musikälskare och ganska kunskapsrik musiker, och operan blef därför af honom omfattad med synnerlig förkärlek. Likasom han personligen förberedt sina hofkonserter så egnade han nu samma omsorg åt sin nya opera. Han öfvervakade repetitionerna som måste hållas med största noggrannhet, och så snart en opera gick säkert med pianot, ställde han sig i spetsen för sin personal och ledde repetitionerna med orkestern.

»Dessa repetitioner, märkvärdiga i sitt slag», skriver en vid teatern då anställd skådespelare, »egde rum måndag, onsdag, torsdag och lördag kl. 6—8 på aftonen, och det var att betrakta såsom en stor gunst för en främmande person att få bevista en sådan repetition. Kl. tre kvart till 6 voro alla deltagande på sin plats och instrumentena redan förut stämda i musiksalen. Sällan fick man ännu höra ett sakta stråckdrag. I orkestern stod kapellmästaren med taktpinnen på pianot under det på scenen alla körsångarne stodo uppställda i en halfcirkel. Midt i denna såg man regissören och till venster sångarne och sångerskorna. På slaget sex trädde storhertigen fram vid den främre kullissen på högra sidan. Sedan han kommit fram sträckte han på den böjda kroppen och öfversåg sitt folk, såsom han brukade kalla personalen. Han helsade graciöst med handen, hufvudet sjönk åter ned mot bröstet och han gick öfver åt motsatta sidan der sångarne stodo. Fruntimnerna gälde först hans helsning och det var ett tecken till stor ynnest när han räckte någon af dem handen och lät dem kyssa honom på kinden. Sedan helsningarna voro förbi närmade sig storhertigen sin notställare, som var placerad tätt intill rampen, knackade i den och orkestern stände så upp, troget följande i allt sin anförare. År 1826 bestod denna orkester af en kapellmästare, en konsertmästare, en hofmusikmästare, sjuttio två verkliga medlemmar och nio elever. Repetitionerna varade från 6 till 8, i det endast en akt genomgicks, och icke det minsta undgick den furstlige dirigentens uppmärksamhet. Åt regissörer och sångare meddelade han sakta sina anmärkningar, till orkestern utropade han med ljudelig röst sitt lof eller tadel. Med stor möda steg han ofta ned

i orkestern, der en blåsare stundom sina tio gånger fick upprepa samma ställe innan han blef fullt belåten. Det största bifallet till orkestern yttrade sig deri att storhertigen gick fram och sade: »För tunnor tusan, det var bra!» eller »För tunnor tusan, i dag gick det!» Slutet af repetitionen antyddes af att han gömde taktpinnen. Sedan helsade han ännu en gång orkestern, sångare och körpersonalen, samtalade ett par minuter med regissören och — försvann mellan kulisserna.»

Från Scenen och Konsertsalen.

Kgl. Operan. Jan. 15, 31. *Wermäländingarne*. — 16. Wagner: *Lohergrin*. (Elsa, frk. Klemming). — 17, 23, 27. Auber: *Den Stumma*. — 18. Verdi: *Aida*: (Amneris: frk. Nordgren; Aida: fru Östberg; Konungen hr Sellergren. 75:e gången. — 20 *Aida* (konungen: hr Strömberg) — 21 (kl. $\frac{1}{2}$ 3) 22, 28. Hallström: *Den Bergtagna*, 1:a, 2:a och 3:e akt. (Fru Ragnhild, Ingeborg, Bergadrottningen: fru W. Strandberg, frkn Klemming, Jungstedt; Bergakungen, Ulf, ridd. Tuve, Kark: hrr. Strandberg, Lundquist, Rundberg, Linden). *Diamantbrölloppet*, tillfällig hetsstycke i 1 akt med sång och dans af Oscar Wijkander, musiken dels kompon. dels arrang. af Rich. Henneberg, dansen af Hr. Sjöblom. (Ola: hr Knut Almlöf, som gäst, Märtha, Anna, Greta, Karin, en flicka: fru Strandberg, frkn Ek, Klemming, Hedgren, Karlsson; Nils: fru Edling; talmannen, skolläraren, Erik, Truve, Anders, en gosse: hrr Janzon, Grafström, Strandberg, Olsson, Dorff, Nilson). — 24 Adam: *Konung för en dag*, 1:a och 2:a akt. *Diamantbrölloppet*. — 25, Hallström: *Den bergtagna*. — 26. *Musikföreningens festkonsert*. 1. Akerberg, Erik: »Till aftonstjernan», dikt af Oscar Fredrik, för sopransolo (frk. Klemming) kör och orkester; 2. Svedbom: »I rosengården», för soli (fru Edling, hrr Lundquist), blandad kör och orkester; 3. Söderman. A: »Hjertesorg», dikt af K. Wetterhoff, för sopran (fru Edling) kör och orkester; 4. Josephson, J. A.: »Quando corpus», för sopransolo (frk. Klemming), kör och ork.; 5. Norman, L.: »Signes visa» (fru Edling) och »Snöflingornas saga» för trestäm. fruntimmerskör och ork.; 6. Norman: Festouverture.

Svenska Teatern. Jan. 21, 22. *Konungens födelsedag*, tillfällighetsstycke med sång och dans i 2 tablåer med ett mellanspel. Musik af John Ander m. fl.

Vasa-Teatern. Jan. 15, 16, 17, 22. Kjellander, Nils: *Don Ranudo de Colibrados*, buffa-opperett, 1 akt, fritt efter Holberg af X. — 19. Offenbach: *Pariserlif*. — 20. Offenbach: *Den sköna Helena*. — 24—31. Suppé: *Boccaccio*: kom operett i 3 akt, af F. Zell och R. Genée (Boccaccio, Beatrice, Isabella, Peronella, Fiametta: frk. A. Pettersson, fru Cederberg, Gründer, Bergström, Carlbeck; prins Pietro, Scalza, Lotterighi, Lambertuccio Leonetto: hrr Kloed, Hirsch, Clementson, Gründer, Anderson).

Musikaliska Akademien. Jan. 29. *Filharmoniska Sällskapets* 2:a konsert; 1. Hallström: *Herr Hjalmar och skön Ingrid*, ballad efter en svensk folkvisa af Oscar Fredrik, solister: frkn. Riego (Elfdrottningen), Holmstrand (Ingrid) och Jungstedt (alt-solo); herr Hagman (Hjalmar), en musikalskare (Necken); 2. Söderman, A., a) Visor för tenor. b) Visor i folkton för bland. kör à capella. — Jan. 31. Alfred och Henrik Gründfelds 1:a konsert.

Verksamheten vid hufvudstadens närmsta teatrar har under sista tiden haft till mål firandet af H. M. Konungens 61:a födelsedag, och äfven våra stora musiksällskap hafva i denna afstigt ställt sina första konserter för året i samband med kungajubileet samt på sina program haft musikverk med texter af jubilarer, den furstlige skalden. Kgl. operan kom, såsom sig vederborde, främst i raden med en galarepresentation på middagen sjelfva den k. födelsedagen. Den festliga föresällningen började med de tre första akterna af Hallströms »Den Bergtagna» och slutade med en vacker tablå i samband med den efter operan gifna tillfällighetspjesen »Diamantbrölloppet». Straxt före början af operans 2:a akt inträdde konungen och drottningen, kronprinsen och prinsarne Oscar, Carl och Eugen samt de kungliga gästerna, kronprinsen af Danmark med gemål och prins Hans af Glücksburg jemte talrik svit, hvarvid den festklädda publiken reste sig och helsade konungaparet och de furstliga personerna samt orkestern uppstämde folksången. Drottningen öfvervar endast en akt af operan. Efter spektaklets slut helsades konungen med fanfarer och hurrap.

»Den Bergtagna», gafs senast i november 1887, då Ingrid och bergadrottningens partier innehades af fröknar Riego och Almati, bergakungens och Karks af hrr Sellman och Maimsjö. Dessa resp. roller innehades nu af frkn. Klemming och Jungstedt samt hrr Strandberg och Linden; de öfriga af sina förra representanter. Abboten, som förut gifvits af hr Nygren, förekom ej nu på programmet. Fröken Klemming gaf en tilltalande bild af Ingrid och utförde sångpartiet säkert och behagligt, ehuru ej med samma värma i föredraget som hennes förtärdarinna. I bergakungens parti gjorde herr Strandbergs röst, såsom vanligt, god verkan och hans spel vinner mer och mer i rörlighet och uttryck; det demoniskt-passionerade, som tillhör rollen, ligger dock ej för hans naturel. Bergadrottningen hade en mycket god representant i fröken Jungstedt, som eger en särdeles vacker mezzosopran och äfven för scenen lämplig figur; Kark, bergadrottens dystre tjänare återgafs nu, bättre än förut, af herr Linden. Musiken till »Diamantbrölloppet» gaf ett godt prof på kapellm. Hennebergs förmåga som kompositör och arrangör. I pjesens förspel hade ganska fyndigt inflätats Hallströms vackra sång, »Tankar på hemmet», (den första sång af denne till ord af konungen) och utom originalstycken förekommo i pjesen flere väl valda fosterländska melodier, musik ur Södermans »Bondbrölloppet», Cronhamns »När hornet smattar, trummorna gå» etc. Den af hr Sjöblom arrangerade dansen var både väl anordnad och förträffligt utförd. Redogörelse för pjesens dramatiska in-

nehåll ligger utom vår uppgift. — Vid Dramatiska teaterns festföreställning utfördes en festouverture af Leutner, potpourri öfver svenska folkvisor och en festmarsch, »Lefve kung Oscar», af Axel Svensson.

Äfven Musikföreningens konsert i kgl. operan bevistades af konungen jemte hans furstliga söner och gäster. Programmet till densamma upptog i godt urval endast svenska tonsättningar och inleddes med en ny sådan: »Till aftonstjernan», skriven af vår unge välkände komponist Erik Åkerberg till en dikt af konungen. De sista versarne i denna förekommo ej i kompositionen, som med dessas upptagande fått en mera fulländad form. Musiken återgaf väl och flestades med originela drag diktens milda poetiska stämning. Ett och annat som kunde anmärkas i formelt hänseende och om orkestreringen, har sin förklaring i den unge komponistens ovanhet att röra sig på detta fält. Svedboms i många stycken intressanta och anslående körverk »I rosengården», Södermans gripande sköna »Hjertesorg», Josephsons andaktsfulla »Quando corpus» likasom Normans med rätta så omtyckta musik till Melins »Humleblockningen», återgafs allt under hr Nordqvists ledning med i allmänhet förträfflig körensemble och särdeles utmärkt föredrag i solostämman af fru Edling, frk. Klemming och hr Lundqvist. Konserten afslutades med Normans på fosterländska melodier bygda »Festouverture» och började samt slutade med hyllning till konungen.

Filharmoniska sällskapets festkonsert gafs inför en fylld salong; i den kgl. logen syntes konungen, danska kronprinsparet, prins Hans af Glücksburg och svenska kronprinsen jemte uppvaktning, och en del af publiken var festklädd. Konserten inleddes med en versifierad prolog, författad af en sällskapets medlem och framsagd af dess ordförande kammarherre af Burén. Efter prologens slut sjöng manskören Wennerbergs »Hör oss Svea», hvarpå utbragtes ett »hell!» för konungen.

Den egentliga konserten började nu med Hallströms ballad »Herr Hjalmar och skön Ingrid» till ord af Oscar Fredrik. Komponisten skulle sjelf ha utfört pianoackompagnementet men var af sjukdom hindrad derifrån, hvarför en af sällskapets medlemmar, fröken Ellen Dorph, öfvertagit detsamma, och det sköttes af henne med mycken säkerhet och smak. Balladen, den andra i ordningen af de större körverk, som Ivar Hallström skrivit till ord af sin höge gynnare och vän, blef färdig 1864 (fem år efter »Blommornas undran») och gafs här på De la Croix' salong i april 1865 å en konsert af Harmoniska sällskapet under hofkapellmästar Dentes ledning med orkesterackompagnement, som lär ha instrumenterats af Albert Rubenson, musikkonservatoriets

n. v. direktör; den har sedan ej varit gifven här. Balladen, för hvars innehåll vi ej ha utrymme att redogöra, är hållen i folkton, rik på vackra, texten väl tolkande melodier och är, som vanligt med herr Hallströms tondikter, försedd med ett briljant och smakfullt ackompanjement, som äfven på pianot tager sig effektfullt ut. Af det vidlyftiga verket med sina körer, soli och recitativ gjorde den förtjusande kören af Ægirs döttrar, »Arla vind», i slutet af stycket, det lifligaste intrycket och måste gifvas ånyo; andra framstående partier äro kören i första afdelningen af elfvor och skogsrän, Ingrids visa, kören »Hofvarna gnistra» af Hjalmar svenner, duetten mellan Ingrid och Hjalmar i den andra, och i den tredje elfvadrottningens och nekens sångpartier. Bland solisterna utmärkte sig företrädesvis fröknarne Riego och Jungstedt samt den musikalskare som sjöng Neckens parti. Herr Hagmans föredrag var något ojemnt med stundom störande forcering af den kraftiga stämman. Det hela gick för öfrigt med bästa precision under dir. Halléns säkra ledning.

Efter Hallströms körverk föredrog en musikalskare med vacker tenorröst en »visa» och »ballad» af Aug. Söderman, båda mindre bekanta, den ena ur »Sånger för en röst», den andra ur »Tre ballader», tillagnade L. Labatt, utgifna af Hirsch. Till sist gafs samma tonsättares »Visor i folkton», för blandade röster à capella, sånger fulla af sprittande lif och en originalitet, som genast röjer komponisten och verkar oemotståndligt elektriserande. Den första och sista, praktstycken af detta slag, måste bisseras och utfördes med det mästernskap i à capellasång som är en specialitet för Filharmoniska sällskapet, hvilket denna afton säkert var lika belåtet med sin publik, som denna, att döma af det upprepade lifliga bifallet, med aftonens musiknöje.

Den nya svenska operetten på Vasa-teatern, »Don Ranudo de Colibrados», med musik af Nils Kjellander (känd som lyckad kompositör till sånger och »Spanska danser» för piano) är rätt underhållande. Till den gamla välbekanta texten, som i operetten kunnat med fördel förkortas, har hr K. skrivit en rätt melodiös, ehuru ej synnerligen original musik) bättre utarbetad än den vanliga triviala buffaoperettens, ehuru äfven i denna inrymtes något af den populariserande dansmusiken. Operetten hade förtjent mera erkännande af publiken, på grund af sina förtjänster.

Bröderna Gründfeld, hvilkas konstnärskap nyligen väckt stort uppseende och bifall i Köpenhamn, Kristiania och Göteborg, gäfvö i torsdags sin första konsert här och skördade lifligt bifall för sitt mästernliga och utomordentligt fina spel. Vi återkomma till redogörelsen härför i nästa num-

mer efter deras andra konsert, som är annonserad till den 5:e februari. Vi hoppas emellertid att densamma ej kommer i kollision med den till samma dag bestämda kammarmusiksoaréen, utan att endera konserterna kommer att gifvas på en annan dag.

Från in- och utlandet.

Kgl. Operan. Programmet för tredje Symfonikonserten d. 2 februari upptager C. Goldmarks symfoni »Bröllop på landet» (»Ländliche Hochzeit») som då gifves här för första gången. Symfoniens 5 afdelningar utgöras af — 1. Bröllopsmarsch (variationer), 2. Brudsång (Intermezzo), 3. Serenad (Scherzo), 4. I trädgården (Andante), 5. Dans (Final).

Carl Goldmark, en af Tysklands nu levande förnämsta komponister, är född d. 18 maj 1832 i Keszthely i Ungern af judiska föräldrar och gjorde sig 1857 bemärkt med sin ouverture »Sakuntala» (gifven här å en symfonikonsert 1886), ett scherzo för orkester, en pianoquartett m. fl. mindre saker. Med operan »Drottningen af Saba», först gifven i Wien 1875, steg hans anseende som tonsättare. Af hans senare operor »Der Fremdling», »Attila» och »Merlin» (först gifven i Wien nov. 1886) har i synnerhet den sista vunnit framgång. Andra verk af Goldmark, utom den ofvannämnda symfonien äro ouverturen »Penthesilea», en violinkonsert, en suite för piano och violin, en stråkkvartett, pianosaker, sånger etc.

Dir. Ivar Hedenblads ouverture, som gifves å denna symfonikonsert, gafs med bifall i nov. förra året på en symfonikonsert å Gillesalen i Upsala.

Musikaliska Akademien har i dessa till sin kamrer valdt t. f. kamreraren Julius Bagge.

Till Aug. Södermans »Visor i folkton» kunna stämmor erhållas i Elkan & Schildknechts musikhandel härstädes, en upplysning som torde lända våra musiksällskap till gagn. Hittills ha dessa omtyckta körsånger, som nyligen väckte så stort bifall på Filharmoniska sällskapet konsert, endast i partitur varit tillgängliga i musikhandeln.

Fröken Ellen Nordgren gaf i Kristiania d. 25:e jan. en konsert för fullt hus under stormande bifall. Två dagar derefter gaf hon en »folkkonsert» likaledes för utställt hus och framropades flere gånger efter hvarje nummer.

En svensk Glee Club (ungef. motsvarande »Idun» hos oss) gaf nyligen i New York konsert, hvarvid klubben under sin nye instruktör, professor Moqvist uppvaktade med flere nya sånger, såsom »Muntra musikanter», »Vinet fradgar», »Orpheus sjöng». Frö-

ken Hultkrantz sjöng Bengzons »Vuggevis» och Kjerulfs »Prinsessen» med varmt föredrag, ren intonation, okonstladt framträdande och frisk stämma. Hr Arveschou sjöng med ovanlig bravour och tog lejonparten af bifallet — berätta skandinaviska tidningar från Amerika.

Mikael Bratbost, den norske tenoristen, uppehåller sig, berättar Kristiania Dagblad, för närvarande i Milano för att afsluta sina sångstudier. Sedan han lemnade k. operan härstädes, har han oafbrutet idkat sångstudier för den berömde sångläraren, professor Delle Sedie i Paris, under hvars ledning han säges ha gjort förvånande framsteg. Då emellertid hans röst och temperament företrädesvis lämpa sig för den italienska sången, lemnade han förlidet år vid jultiden Penn och reste till Milano, der han fortsätter sina studier för professor Maretta, allt fortfarande med pekuniärt understöd af konung Oscar, hvilken, som man vet, var den som »upptäckte» den gryende talangen i den norska gardeskören härstädes för några år sedan och för honom intresserade hans förste sånglärare professor Ivar Hallström. Bratbost kommer antagligen att debutera i Italien. Han har för öfrigt redan med stor framgång uppträdt på enskilda soaréer i Milano, hos tonsättaren Arrigo Boito, hos musikförläggaren Ricordi, hos greve Bolognini och flere andra framstående personligheter.

Clara Lindström, en 16-årig svenska, bördig från Stockholm, hvarifrån hon i Juli sistlidet år afreste till Amerika, har väckt stort uppseende i Manchester (N. H.) för sin utomordentligt vackra ehuru ännu alldeles ouppöfvade sopranröst. Hon uppträdde på en andlig konsert för någon tid sedan, då både rösten och det okonstlade föredraget gjorde ett djupt intryck på åhörarne. (D. N.)

Göteborg. Den första af de soaréer för kammarmusik, som anordnats här af Elfrida Andrée, Herman Irmer och P. J. Ållander, egde rum d. 16 jan., hvarvid uppfördes af Max Bruch: Trio Op. 5 för piano, viol och cello; Beethoven: Adagio ur Op. 3, stråkk trio för viol, altviol (hr Henneberg) och cello; Brahms: sånger (Die Mainacht, Ueber die Haide, Mädchenfluch), sjungna af fröken Math. Bohle, samt slutligen L. Normans Op. 10, Quartett för piano, viol, altviol och cello.

Åbo teaters 50-årsfest. Den 21 jan. samlades i Åbo teaterhus, som sedan morgonen varit utvändigt prydt genom en mängd af flaggor och på aftonen festligt illuminerad, en högtidsklädd publik, som fylde salongen från golf till tak.

Under aftonens lopp utdelades bland publiken ett exemplar af en historik öfver Åbo teater 1839—1889, på upp-

drag af teaterhusbolaget sammanskrifven af redaktör Gustaf Cygnæus.

Efter representationens slut samlades något mer än 100 personer till en festlig kollation i teaterfovern, till hvilken Engelbrechtska sällskapet var inbjudet.

Direktör Engelbrecht har under loppet af 3 månader å Åbo teater gifvit närmare 40 talrikt besökta föreställningar, dervid repertoaren bl. a. upptagit: Maria Stuart i Skottland, Hexan, Dora, Kärlek, Ett besök, Ett glas vatten, Danichefferne, Gringoire, Durand och Durand, En fiffig spekulation, På Gröna Lund, Ett resande teatersällskap, m. fl.

Paris. Fru Darclée har med stor framgång sjungit Julias parti i »Romeo och Julia» efter Adelina Patti, som afbröt sitt gästspel under förevändning af engagement i London, men, såsom det säges, egentligen därför att man i Paris gjorde lika mycket affär af hr de Reszké-Romeo som af den stora sångerskan och emedan hon gått miste om en väntad hederslegion. Stora operan gör nu en stor förlust emedan den går miste om de utmärkta bröderna Jean och Edouard de Reszké som engagerats vid Conventgarden-teatern i London, der äfven den beryktade tenoren Talazac och barytonisten Lassalle tagit engagement.

Internationella täflingar i harmoni-musik skola ega rum i Paris under utställningen söndagen den 29 september

d. å. Fyra stora pris skola utdelas, bestående af guldmedaljer till värde af respektive 5,000, 3,000 2,000 och 1,000 francs, hvarjemte hvar och en af de musikkårer som få deltaga i täflingen erhåller en särskild minnesmedalj.

Edvard Grieg uppförde d. 21 jan. vid en af Hans v. Bülow's filharmoniska konserter i Berlin sin ouverture »I hösten» samt den orkestersvit han komponerat af musiken till Peer Gynt. Publikerna var hänförd och kritiken uttalar sig mycket erkännande.

Anton Rubinstein kommer att draga sig tillbaka från sin befattning som direktör för musikkonservatoriet i Petersburg. Som hans efterträdare nämnes kompositören P. Tschaikowsky.

Verdis "Otello" har betydligt omarbetats af kompositören. Stormscenen i första akten är ytterligare utvidgad och till tredje aktens final är komponeradt ett alldeles nytt orkesterförspele. Operan skall i denna nya form inom kort uppföras på La Scala-teatern i Milano.

Dödsfall.

Hæffner, Francis, bekant musikkförfattare, musikkritiker i »Times», född 1845 i Münster, har nyligen aflidit i London.

Murska, Ilma di, förr mycket berömd sångerska, har i förra månaden aflidit i München. Hon var född 1835 i Kroatien, tillhörde en ansedd familj och erhöi en utmärkt uppfostran. Kärleken till teatern drog henne oemotståndligt in på konstnärslan, der hennes äfventyrliga lynne hindrade henne att vinna en ställning motsvarande hennes talang. Efter sångarfärder i gamla och nya världen kom hon för en tid sedan från Newyork, ruinerad och med förstörd helse. Hon har sedan lefvat i stor fattigdom i München.

Sandelin, Elis, bekant vissångare, afled i Helsingborg d. 25 jan. 36 år gammal. S. har gjort sig känd som talangfull vissångare i den glada genren. Han egnade sig först åt köpmansyrket och sedan åt teatern men har sedan under flera år sjungit på de bättre musiketablissemangen här (Blanchs kafé) och i landsorten.

Till våra prenumeranter

hoppas vi kunna med nästa nummer sända årets första **Musikbilaga**, innehållande bl. annat en förr icke utgifren sång af **August Söderman**.

Prenumeration på och lösnummersförsäljning

af
SVENSK MUSIKTIDNING

i
Cigarr- & Tidningsffären

45 Regeringsgatan 45.

Allm. Telefon 58 57.

Bell Telefon 716.

RUD. IBACH SOHN,

Kgl. Preussisk Hofpianofortefabrik.
Barmen, Neuerweg 40. (Grundad 1794).

Flyglar och Pianinos

hvarje storlek och utstyrsel. Hålla utmärkt stämning. Solidaste konstruktion, ädel, stor sympatisk ton. Absolut garanti. Kataloger etc. gratis och franco.

Pianomagasin.

Flyglar, Pianinos, Tafflar och Orglar från in- och utländska utmärkta Fabriker till de billigaste priser. För instrumentens bestånd ansvaras.

Äldre Pianos tagas i utbyte.

OBS. Ständigt lager af Flyglar från Blüthner och Pianinos från G. Schweichens berömda fabriker.

Gust. Petterson & Komp.

38 Regeringsgatan 38.

Flyglar, Tafflar och Pianinos från J. G. Malmström.

Albumblad

5 melodiska tonstycken för Piano (Romance. Humoresk. Perpetuum mobile. Aftonstämning. Marche Triomphale) af

Adrian Dahl,

finnes att köpa å Svensk Musiktidnings expedition, Olofsgatan 1, samt hos hrr musikhandlare och bokhandlare i landsorten. Pris 1 krona

Dessa vackra pianostycken af den nu genom flere omyckta arbeten bekante tonsättaren kunna med skäl rekommenderas åt våra pianister.

Piano- och Sång-

lektioner erhållas af god beskaffenhet till moderat pris. Närmare upplysning lemnas å Svensk Musiktidnings byrå, Hötorget 6, 1 tr. upp från Olofsgatan kl. 12—1 midd.

Till salu å denna tidnings Expedition, i Bok- och Musikhandeln:

Svensk Musiktidnings

Musikalbum

1888. — Pris 1 krona.

Innehållande: för Piano: *Auber: Andante, Adr. Dahl: Scherzo och Jultankar, Vict. Hollender: Canzonetta; Hambopolska* (från Västergötland) —; För sång: *Conr. Nordquist: Trubaduren, romans för baryton; John Jacobsson: Farväl; Ika: "Löft dit Hoved, du raske Gut!"* ord af Bj. Björnson.

Obs. *Aubers* »Andante» skrefs och tillägnades prins Oscar (vår nuv. konung vid ett hans besök i Paris-Konservatoriet.)

Hambopolskan, upptecknad från ett bondbröllop i Västergötland, har hittills ej varit tryckt och bekant.

INNEHÅLL: Robert Ohlsson (med porträtt). af A. L. — Anslaget till k. operan. — Ett besök hos Beethoven (forts. och slut). — Följetong: Från Chopins ungdom. — Musikpressen. — Furste och kapellmästare. — Från Scenen och Konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Dödsfall. — Annonser.